

Mitä kansallispuisto merkitsee lähialueen yrittäjille ja asukkaille

*Ashley Selby, Leena Petäjistö,
Tuija Sievänen & Marjo Neuvonen*

Metsäntutkimuslaitos, Vantaa

Suojelualueet ja maaseudun elinvoimaisuus (Metla 2005-2009)

Hankkeen päätavoitteita olivat:

- 1. Selvittää miten suojelualue, kuten kansallispuisto, vaikuttaa ympäröivän maaseudun elinkeino-mahdollisuuksiin sekä päätöksentekijöiden ja asukkaiden käsityksiin alueen kehittymismahdollisuuksista.*
- 2. Selvittää millaisia asenteita, tarpeita ja merkityksiä suojelualueiden kävijät kohdistavat ympäröivään maaseutuun.*

Kansallispuistot

- 35 kansallispuistoa
- Pinta-ala 8730 km²
- 5 vanhinta perustettu 1938
- 1,9 milj. käyntikertaa vuonna 2009
- Tyypillinen kävijä on hyvin koulutettu toimihenkilö mies
(Metsähallituksen kävijätutkimukset)

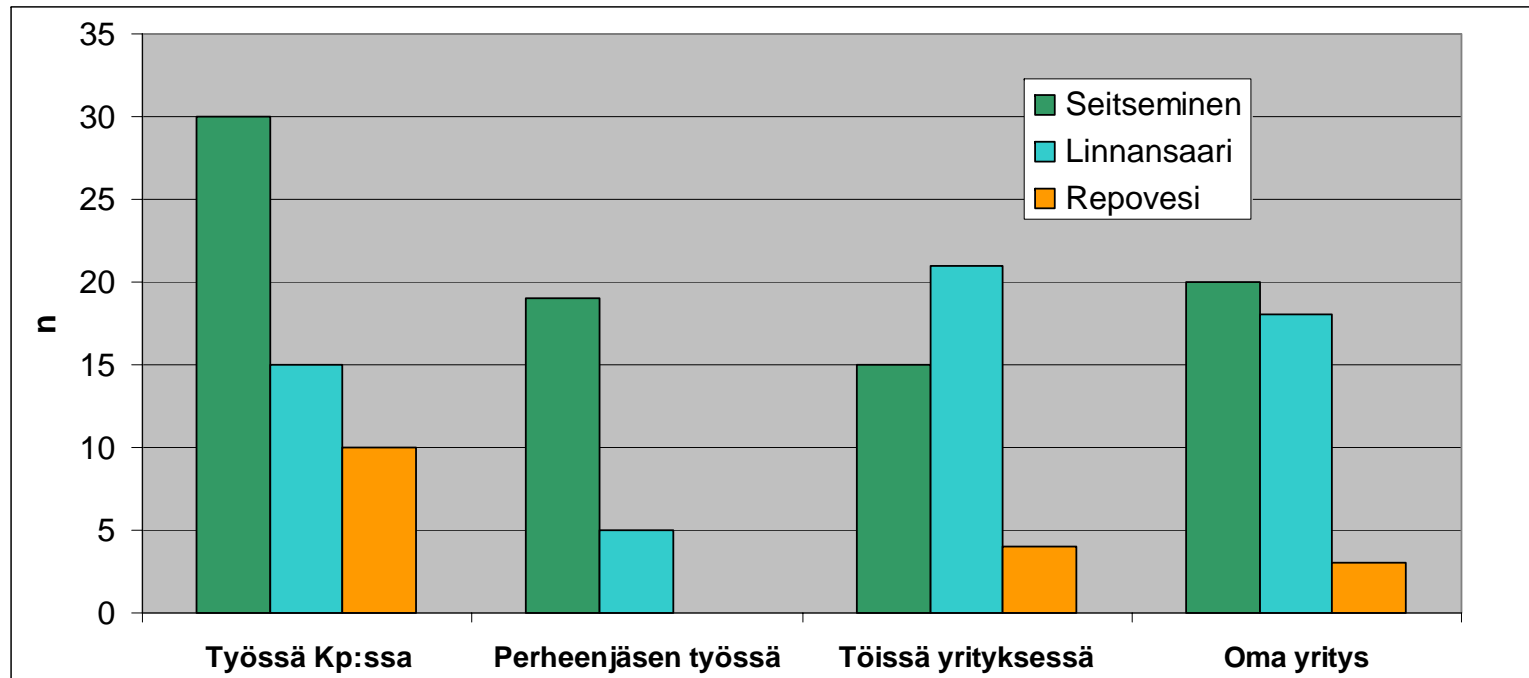

Yrittäjyys ja yrittäjien kehitys kansallispuistojen lähialueella

METLA

Metsäntutkimuslaitos Skogsforskningsinstitutet Finnish Forest Research Institute www.metla.fi

Lähialueiden asukkaiden taloudellista hyötyjä aaneet

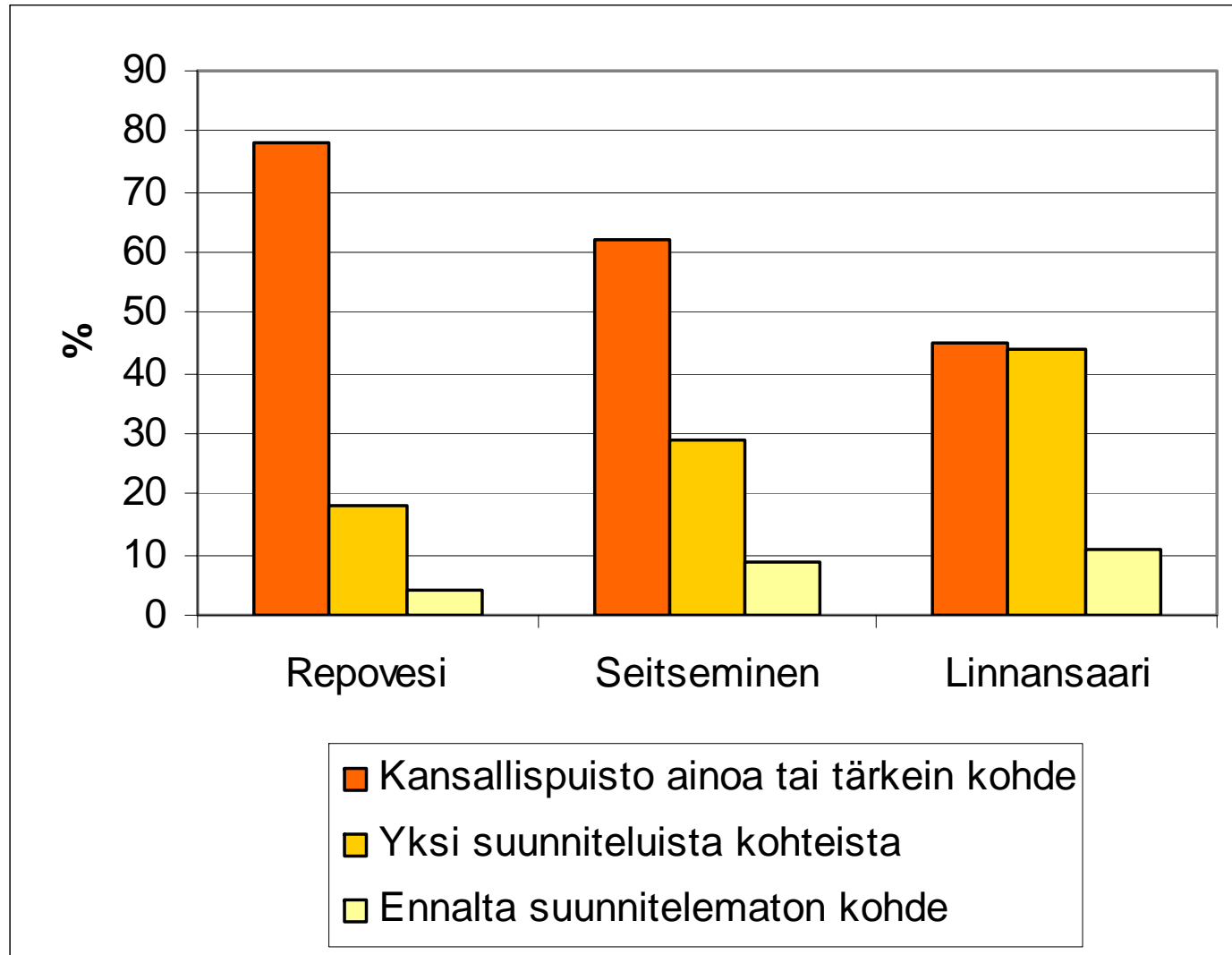
Suunnitellut uudet yritykset

	LINNANSAARI	SEITSEMINE	REPOVESI
% Vastanneista	1,5 %	n. 2%	3 %
Toimiala	Majoitus Vesiliikenne Kalastus	Elämys Maatilamatkailu	Eräpalvelu Veneliikenne

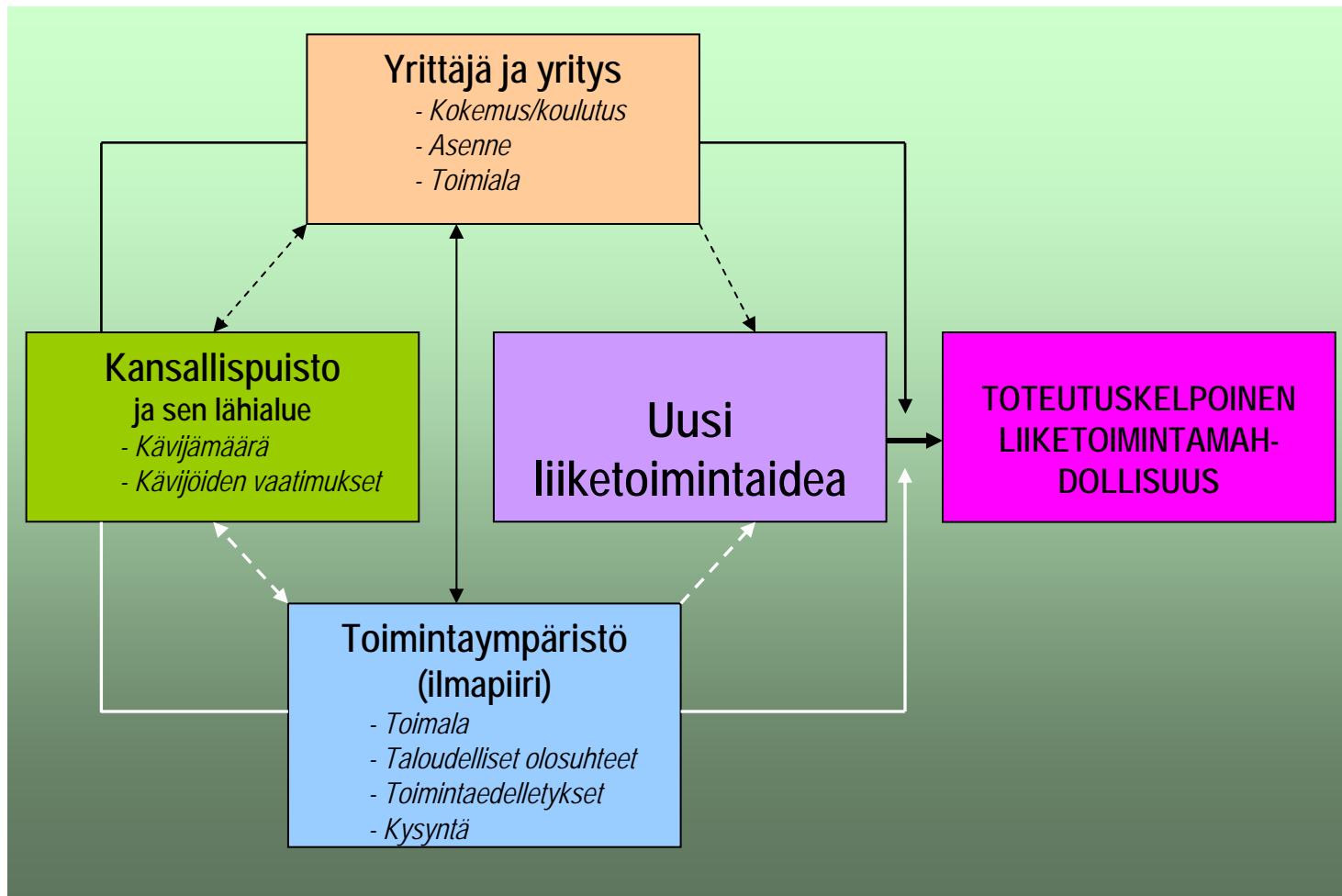
Palveluyritykset 30 km säteellä kansallispuistoista ja yritysten määrä 1000 kävijää kohti

Toimiala	Linnansaari	Seitseminen	Repovesi
Majoitus	43	25	33
Ravintolat ja kahvilat	29	27	33
Kuljetus (maa ja vesi)	32	10	33
Turisti- ja ohjelmapalvelut	27	14	21
Alkutuotanto (suoramyynti)	3	0	3
Kauppa	5	23	6
Muu	5	10	9
Yhteensä	117	139	138
Kävijämäärä, 2005	31 000	45 500	74 500
Yrityksiä/ 1000 kävijää	3,7	3,0	1,8
Keskimääräinen rahankäyttö (€)	108	33	22
Kävijöiden tyytyväisyys matkailupalveluihin puistoa ympäröivällä alueella	11,4	9,1	8,3

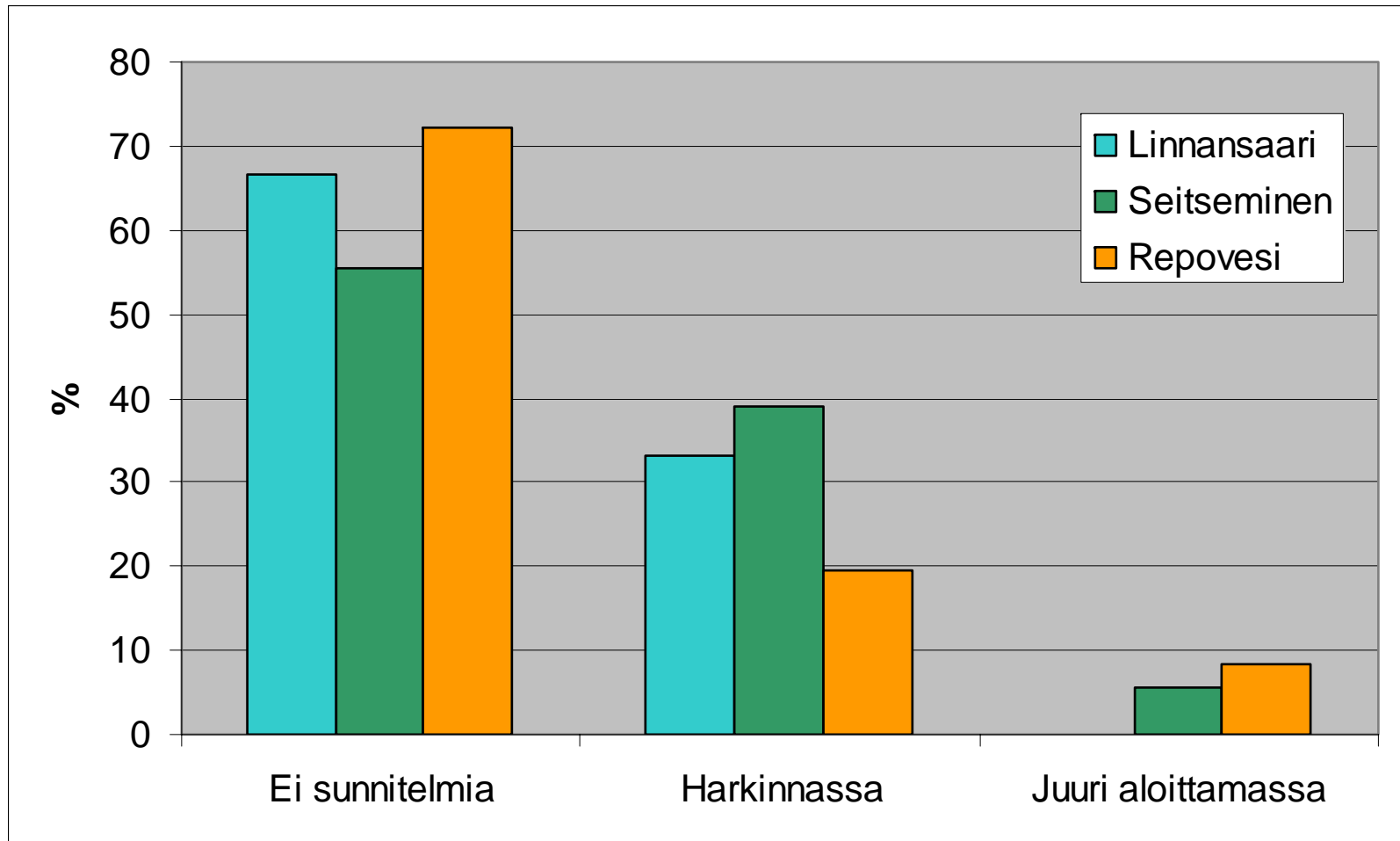
Kansallispuistojen tärkeys matkan kohteena (Metsähallitus)

Kansallispuiston tarjoamat uudet liiketoimintamahdollisuudet

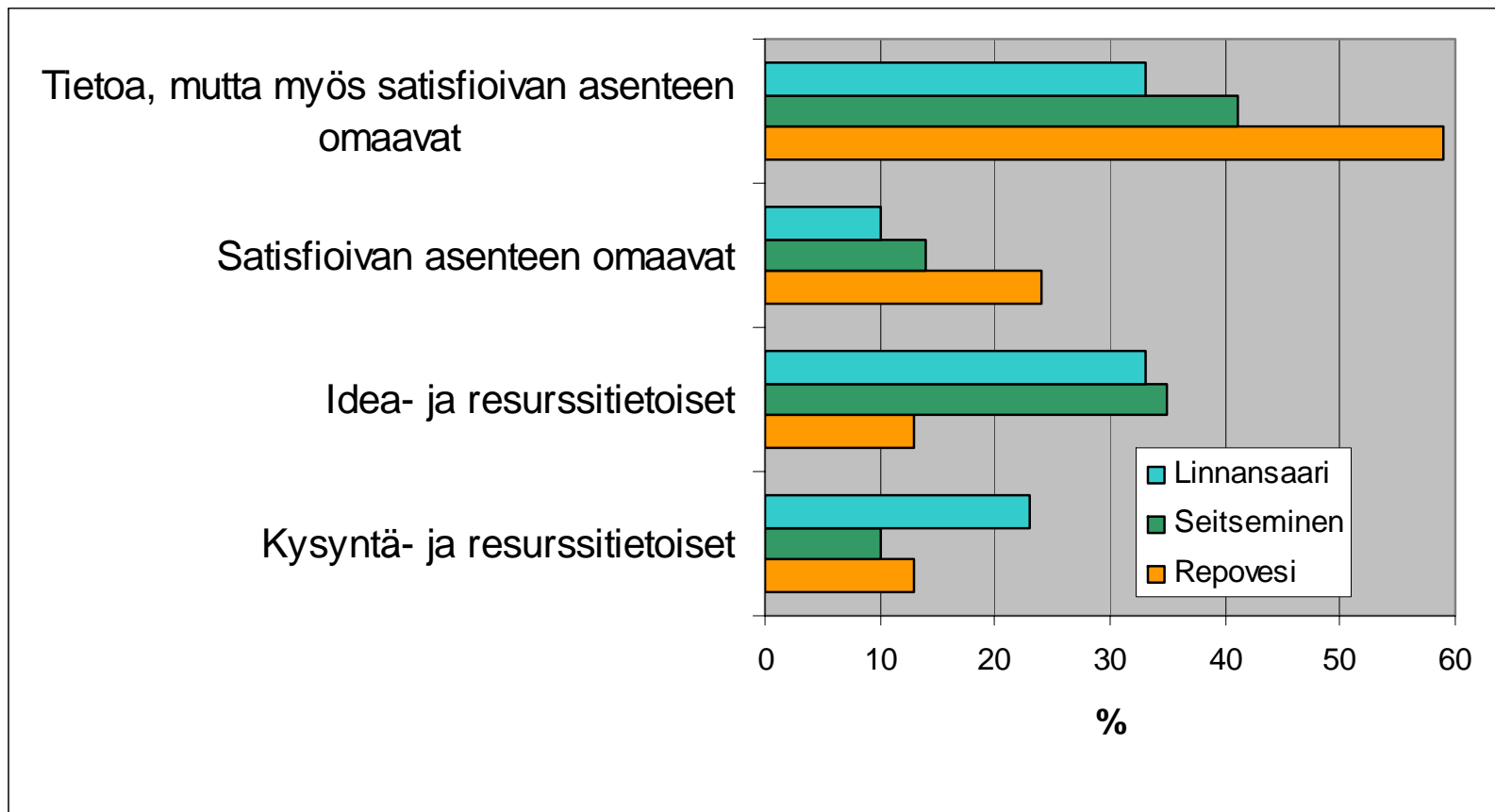
Yrittäjien suunnitelmat hyödyntää kansallispuistoa

Yrittäjien asenneryhmät

- **KYSYNTÄ- JA RESURSSITIETOISET**
  1. *Resurssitietoisuus*
  2. *Kysyntätietoisuus*

- **IDEA- JA RESURSSITIETOISET**
  1. *Ideoiden lähteet*
  2. *Resurssitietoisuus*

- **SATISFIOIVAN ASENTEN OMAAVAT**
  1. *Satisfioiva asenne*

- **TIETOA MUTTA MYÖS SATISFIOIVAN ASENTEN OMAAVAT**
  1. *Satisfioiva asenne*
  2. *Kysyntätietoisuus*
  3. *Ideoiden lähteet*
  4. *Resurssitietoisuus*

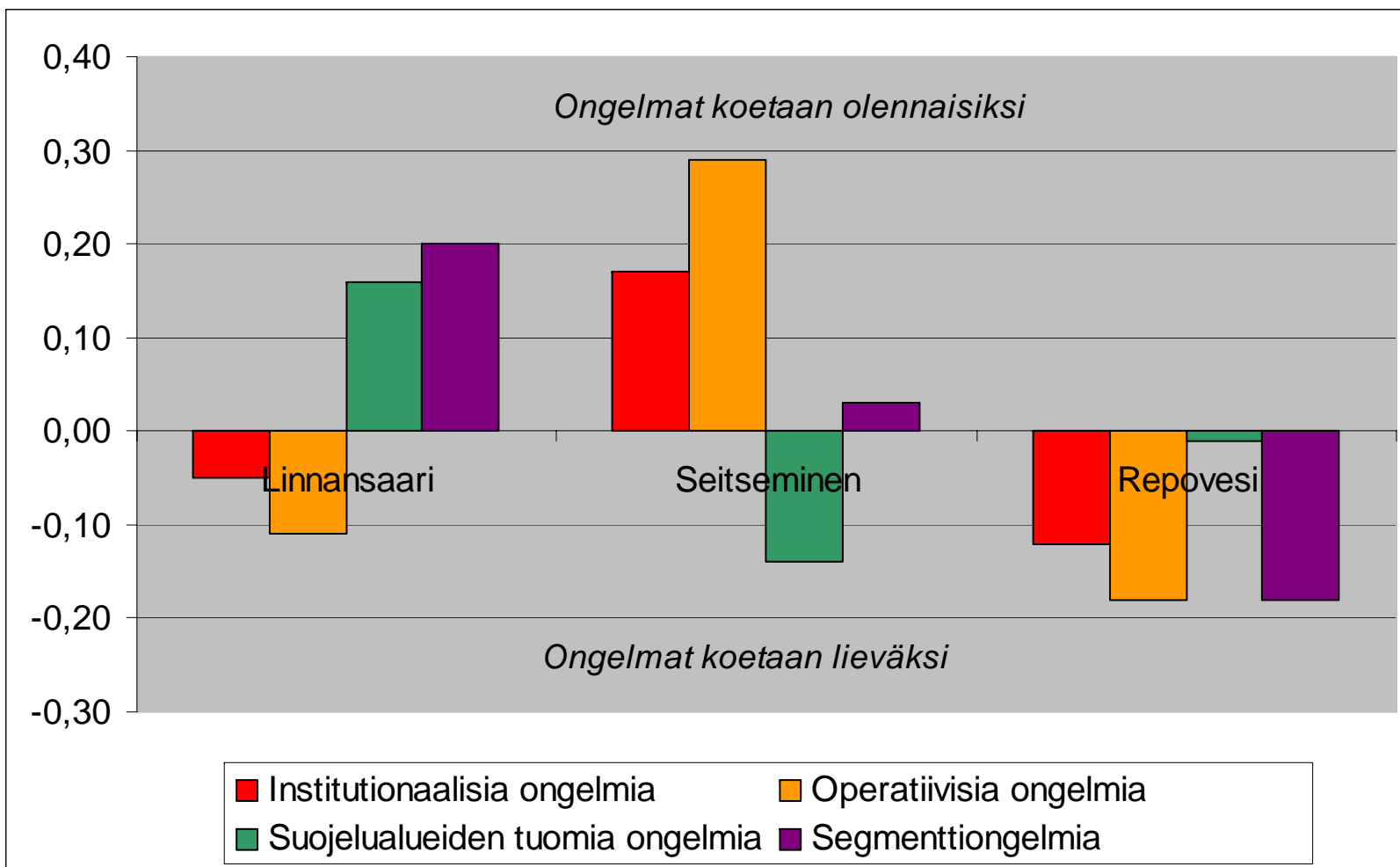
Yrittäjärühmät kansallispuistoittain

Yrittäjien kokemat liiketoimintaongelmat

- **INSTITUTIONAALISIA RAJOITUKSIA**
  - työvoimakustannukset
  - verotus
  - lainsäädäntö
  - paikkakunnan ilmapiiri
- **OPERATIIVISIA RAJOITUKSIA**
  - Sesonkiluonteisuus
  - Markkinoinnin vaikeus
  - Rahoitusvaikeudet
  - Yhteistyökumppaneiden puute
- **SUOJELUALUEIDEN TUOMAT RAJOITUKSET**
  - Suojelualueen tuomat rajoitukset
  - Viranomaisten joustamattomuus
- **SEGMENTTIONGELMAT**
  - Palvelujen ylitarjonta
  - Riippuvuus yksittäisistä asiakkaista

Yrittäjien kokemat liiketoimintaongelmat

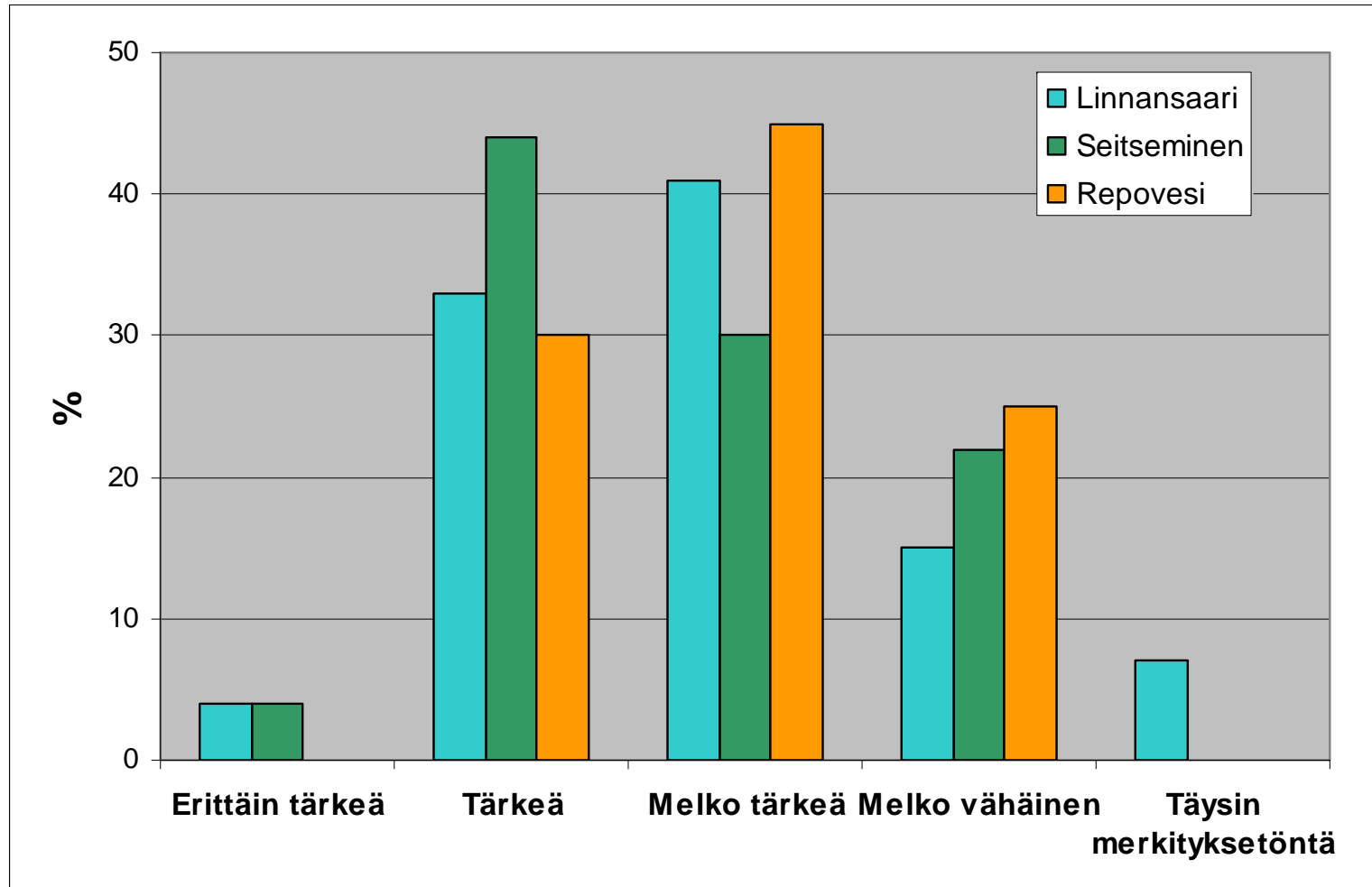

Kansallispuisto kunnan matkailukohteena: paikkakunnan avainhenkilöiden näkemys

METLA

Metsäntutkimuslaitos Skogsforskningsinstitutet Finnish Forest Research Institute www.metla.fi

Kuntien avainhenkilöiden arvio kansallispuistoon suuntautuvan matkailun merkityksestä kerrannaisvaikutuksineen oman kunnan talouden kannalta

Kuntien avainhenkilöiden kehityspreferenssit

Kansallispuisto- alue	Kehityspreferenssit, % päätöksentekijöistä				
	Kehittäisin vain matkailua	Kehittäisin matkailua enemmän	Kehittäisin yhtä paljon	Kehittäisin ko. elinkeinoa enemmän kuin matkailua	Kehittäisin vain ko. elinkeinoa
	<i>Matkailu vastaan maa- ja metsätalous</i>				
Linnansaari	3	14	69	10	3
Seitseminen	0	30	52	17	0
Repovesi	0	35	65	0	0
	<i>Matkailu vastaan elintarvike- ja puunjalostus</i>				
Linnansaari	0	14	52	28	7
Seitseminen	0	14	50	32	4
Repovesi	0	30	60	10	0
	<i>Matkailu vastaan muu teollinen toiminta</i>				
Linnansaari	0	17	52	30	0
Seitseminen	3	7	48	38	3
Repovesi	0	30	45	25	0

Kuntien avainhenkilöiden arvio yritysten kehittämistoimenpiteistä kansallispuistoissa

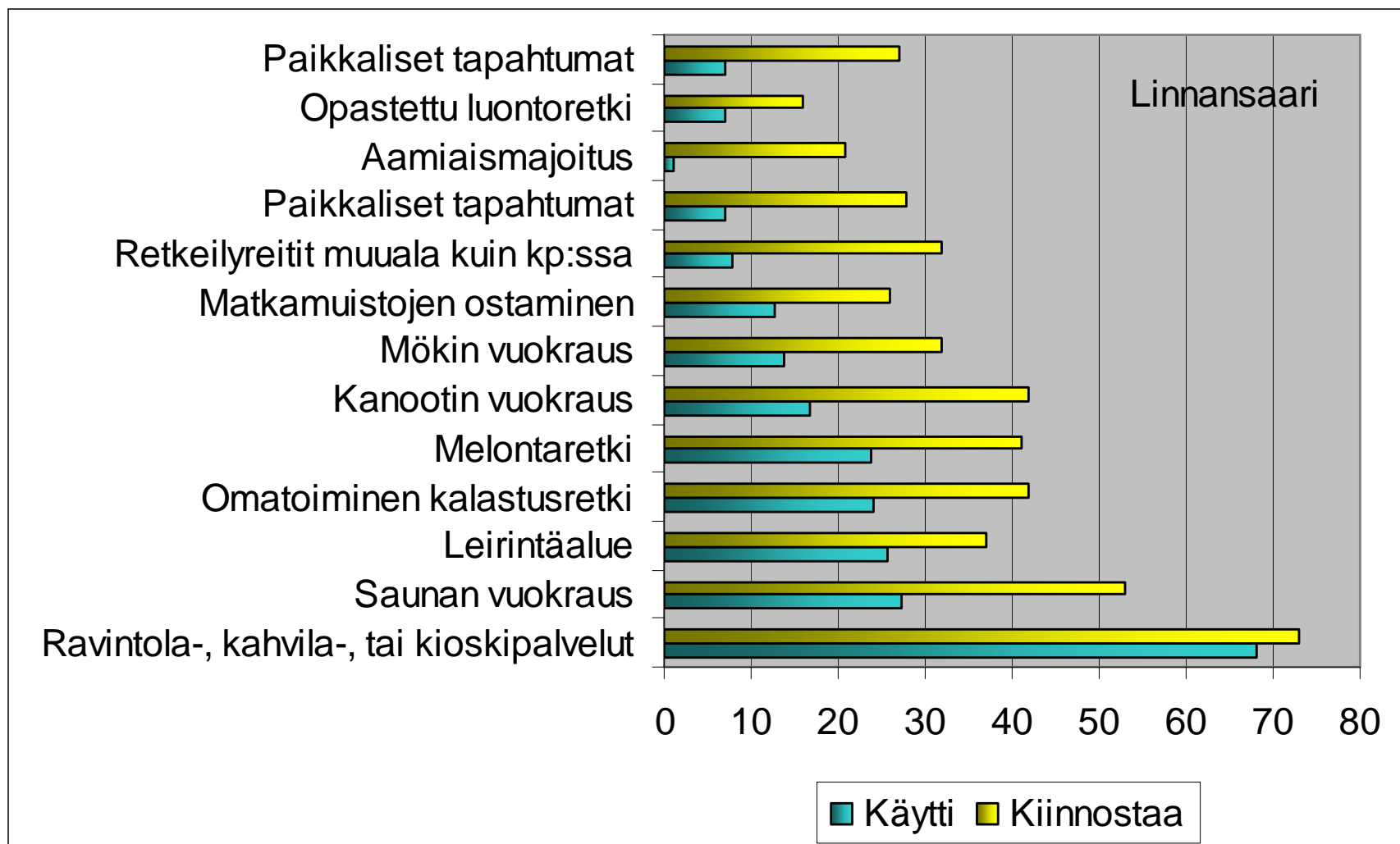
Kehitettävä	LINNANSAARI	SEITSEMINE	REPOVESI
Informaation ja tiedon levittäminen ja yhteistyön kehittäminen	✓	x	x
Yritysten toiminnan ja yrittäjyyden edistäminen	x	✓	x
Julkiset tuet yrityksille	✓/x	x	✓
Yritystukien yhteistyökanavien kehittäminen	✓	x	x
Suora tuki rakennerahastoista	✓	x	x

Kehittämispotentiaali?

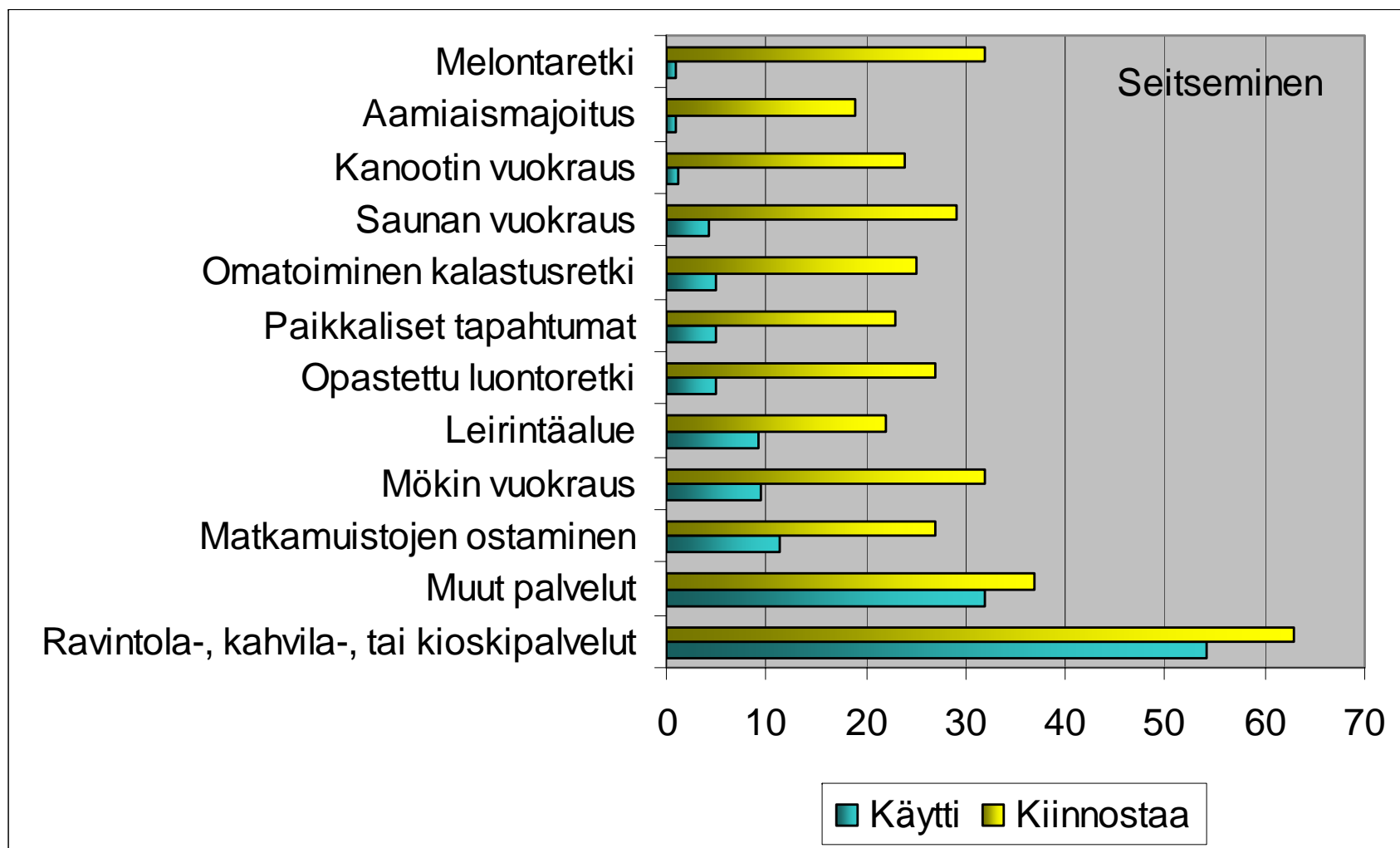
METLA

Metsäntutkimuslaitos Skogsforskningsinstitutet Finnish Forest Research Institute www.metla.fi

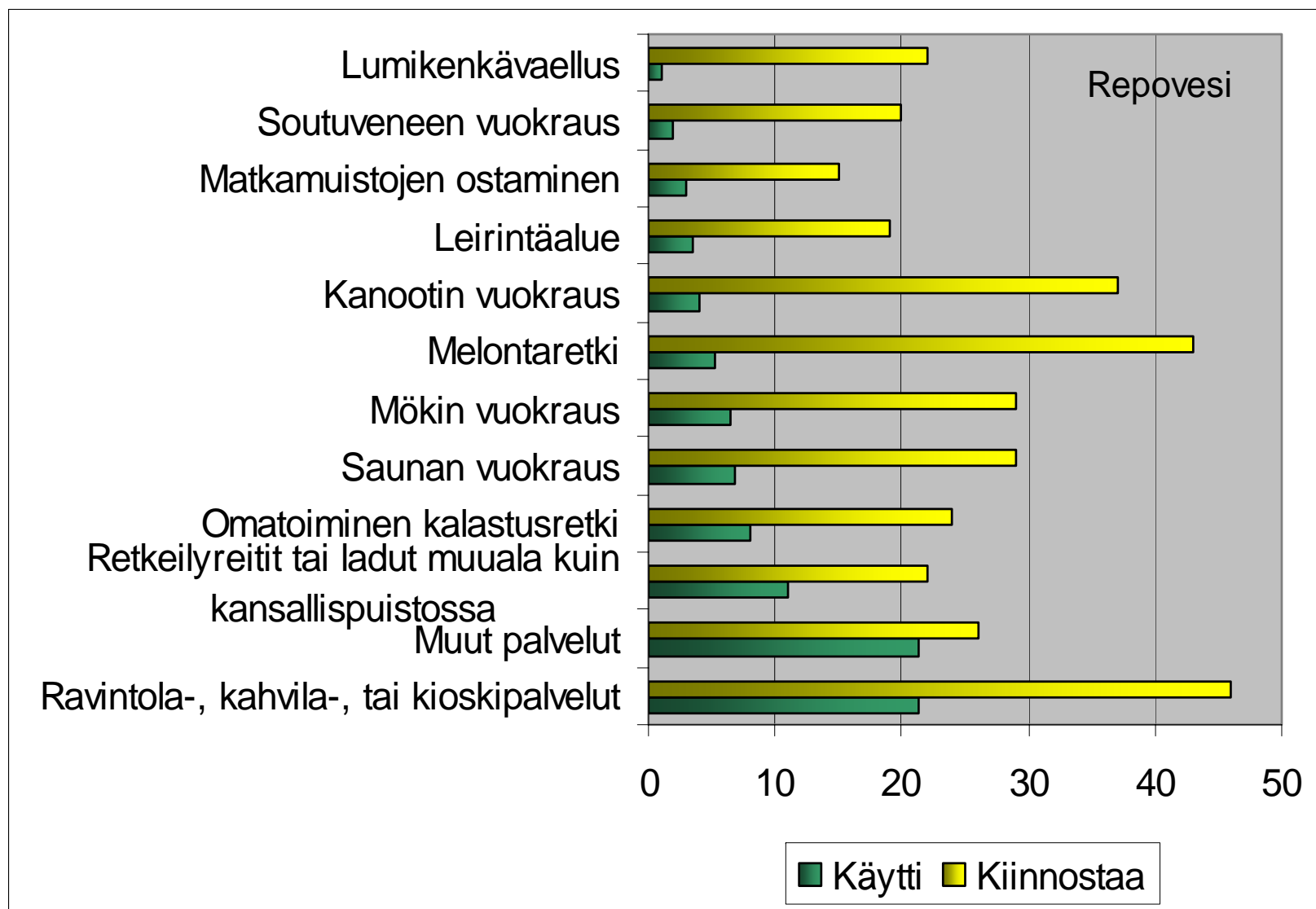
Palvelujen käyttö ja kiinnostus: Linnansaari

Palvelujen käyttö ja kiinnostus: Seitsemien

Palvelujen käyttö ja kiinnostus: Repovesi

Yhteenveto

1 - Kansallispuistoilla eri kehitysvaiheita.

2 - Jos alueen ainoa vetovoimatekijä on kansallispuisto, jäävät alueen hyödyt niukoiksi. *Kansallispuisto voi kuitenkin toimia 'avainvetovoimatekijänä'.*

3 - Pelkästään runsaat kävijämäärät eivät tuo rahavirtoja alueelle jos kansallispuisto on alueen ainoa vetovoimatekijä tai seudulta puuttuvat palvelut.

4 - On olemassa suuri potentiaali palveluiden kysynnälle.

- Mitä nuorempi puisto sitä suurempi piilevä kysyntä
- Nopea kävijämäärien kasvu lisää vajetta.

5 - Kysyntäpotentiaalia

- mm. vapaa-ajan asukkaiden joukossa, jotka ovat maaseudun vakiintuneita kävijöitä ja tuovat siten 'varman' kävijävirran seudulle.

6 - Tulosten perusteella **kehitys vaatii aikaa** ja kysymykseksi jääkin ***miten tätä aikaa voitaisiin lyhentää.***

7 - Päätöksentekijät ovat usein vielä **sitoutuneita alueensa perinteisiin toimialoihin.**

8 - Päätöksentekijöiden ja yrittäjien kehittämisajatukset **eivät aina ole samansuuntaisia.**

Luontomatkailun kehityksen raamit

